

BESCHIKKING D.D. 12 NOVEMBER 2001 - NR. MW1999.40765 VAN GEDEPUTEERDE
STATEN VAN GELDERLAND

Wet bodembescherming ex artikelen 39 en 40

Betuweroute, deeltracé gemeente Overbetuwe

Gevalsnaam : Reethsestraat 3 te Elst
Gemeente : Overbetuwe
Gevalsnummer : 12538/GE/150/054

Gevalsnaam : Rijksweg Zuid 90 te Elst
Gemeente : Overbetuwe
Gevalsnummer : 12539/GE/150/055

Saneringsplan

1 AANLEIDING

Op 12 januari 2000 hebben wij een tweetal beschikkingen genomen inzake bovengenoemde gevallen van bodemverontreiniging. Het betreft het vaststellen van de ernst en urgentie en de instemming met het (deel)saneringsplan. Nu blijkt dat hetgeen gesteld is over de verwerking van het te ontgraven stortmateriaal in deze beschikkingen, op gespannen voet staat met de afvalstoffenregelgeving. Om deze reden is besloten de afgegeven beschikkingen te heroverwegen. Onderhavige beschikking betreft de beoordeling van het saneringsplan.

2 AANVRAAG

Op 14 oktober 1999 ontvingen wij van Managementgroep Betuweroute Regio Midden-Oost een melding artikel 28 Wet bodembescherming. Het betreft een voornemen tot saneren, verminderen of verplaatsen van een bodemverontreiniging aan de Betuweroute, deeltracé gemeente Overbetuwe. Het gaat om *bestaande* gevallen van bodemverontreiniging (veroorzaakt voor 1 januari 1987).

Bij de melding hebben wij ontvangen:

- Nader bodemonderzoek aan de Reethsestraat te Elst (EL021): Grontmij-De Weger V.O.F., d.d. 20 september 1999, kenmerk: 51191/U/adt/PBR/ RAP/DO/5001/NiB;
- Nader bodemonderzoek fase 2 aan de Rijksweg Zuid te Elst (EL318): Grontmij-De Weger V.O.F., d.d. 22 september 1998, kenmerk: 51191/U/adt/PBR/RAP/DO/4327/NiB;
- Raamsaneringsplan voor bodemverontreiniging in de gemeente Elst: Arcadis, d.d. 17 september 1999, kenmerk R68.RSPE1.1.0.

Over de ernst en urgentie van deze bodemverontreinigingen hebben wij heden een (herziene) beschikking vastgesteld (nr. MW1999.40765).

16 NOV. 2001

3 TOELICHTING

Volgens artikel 39 Wbb moeten wij bij gevallen van ernstige bodemverontreiniging een saneringsplan beoordelen.

Voor de bodemsanering geldt als doelstelling het herstellen van de functionele eigenschappen van de bodem voor mens, plant of dier. Als het bereiken van deze doelstelling als gevolg van omstandigheden die verband houden met bijzondere kenmerken van het betrokken geval (locatie-specifieke omstandigheden), niet mogelijk is, kan gekozen worden voor het isoleren, beheersen en controleren van de verontreiniging als eindoplossing. Het saneringsplan zullen wij aan deze doelstelling toetsen.

Onder voorwaarden is het mogelijk een deelsanering uit te voeren (artikel 40).

De voorstellen tot deelsanering beoordelen wij onder meer op grond van de volgende uitgangspunten.

- Het voornemen moet betrekking hebben op een gedeelte van de bodemverontreiniging. *Een deelsanering heeft geen invloed op een eventueel latere vaststelling van ernst en urgentie van het gehele geval van bodemverontreiniging.*
- Als de betrokken locatie deel uitmaakt van een ernstig en (zeer) urgent geval van bodemverontreiniging, mag het tijdstip van het uitvoeren van de deelsanering niet op gespannen voet staan met het tijdstip van sanering (op grond van de ernst en de urgentie) van het gehele geval.
In een dergelijke situatie ligt een gefaseerde aanpak van de sanering meer voor de hand.
- Een deelsanering dient in beginsel gericht te zijn op het herstel van de functionele eigenschappen van de bodem.

Voor het vaststellen van de beschikking volgen wij op grond van de provinciale milieuverordening hoofdstuk 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Dit betekent dat de beschikking pas wordt genomen nadat een ontwerpbeschikking ter inzage is gelegd en belanghebbenden de gelegenheid hebben gehad hun zienswijze over het ontwerp naar voren te brengen.

4 ACHTERGROND HEROVERWEGING

De aanleiding om de betreffende beschikking te heroverwegen is het voornemen vrijkomend stortmateriaal te hergebruiken in een geluidswal. Door de toepassing in een "werk" en het feit dat hier sprake is van stortmateriaal is hier ook andere wet- en regelgeving van toepassing; het Bouwstoffenbesluit waar het gaat om toepassingseisen van materiaal in een geluidswal en het Stortbesluit waar het gaat om handelen met afvalstoffen. In beide gevallen is het essentieel te weten of er sprake is van bodem (grond met als bijmenging stortmateriaal) of van stortmateriaal (met een geringe hoeveelheid grond). Hiervoor wordt de 50%-norm gehanteerd:

- BODEM: er is sprake van **meer** dan 50% grond;
- GEEN BODEM (stortmateriaal/afval/ander bodemvreemd materiaal): er is sprake van **minder** dan 50% grond.

Indien er sprake is van "bodem" gelden de criteria van het Bouwstoffenbesluit voor de toepassing van het materiaal in een geluidswal. Het Stortbesluit staat niet toe afval/stortmateriaal in een werk toe te passen.

5 (HER)OVERWEGINGEN

Saneringsonderzoek

In het saneringsonderzoek (keuze saneringsvarianten) is als saneringsdoelstelling niet gekozen voor het herstel van de functionele eigenschappen die de bodem voor mens, plant en dier heeft maar voor een isolatievariant.

Met betrekking tot het realiseren van de IBC-doelstelling merken wij het volgende op. Het stortmateriaal bevindt zich in de ondergrond. De zintuiglijke waargenomen materialen duiden op "puin" en "huisvuil". Op basis van het verrichte onderzoek lijkt er sprake te zijn van grond met stortmateriaal en wordt de situatie geclassificeerd als "bodem". Boven het stortmateriaal is een contactlaag aanwezig met een minimale dikte van 0,5 meter. Uit onderzoek is gebleken dat er geen verspreiding van de verontreiniging naar de omgeving plaatsvindt. De afwezigheid van risico's impliceert dat een IBC-maatregel slechts een inspanning betekent op het gebied van (na)-zorg.

Op basis van het nader onderzoek zijn voor delen van de gevallen de saneringskosten berekend voor een multifunctionele en een IBC-(isoleren, beheersen en controleren)variant. Hierbij is slechts ingegaan op die deelgebieden die binnen de werkgrenzen van de Betuweroute vallen. Vertaling naar de totale omvang van de gevallen resulteert in een vergelijkbare afweging. Op grond van financiële locatiespecifieke omstandigheden kan voor het onderhavige geval van bodemverontreiniging worden volstaan met IBC-maatregelen (isoleren, beheersen en controleren).

Saneringsplan

Het ingediende saneringsplan betreft een voorstel tot deelsanering. Het voorstel is in overeenstemming met de door ons bij deelsanering gestelde uitgangspunten. Hierbij merken wij het volgende op.

- De sanering heeft betrekking op de gebieden binnen de werkgrenzen van de Betuweroute. Het zijn derhalve deelsaneringen.
- Op basis van LSO kan voor het gehele geval gekozen worden voor een IBC-maatregel.
- Onder de huidige omstandigheden vormt de verontreiniging geen actuele risico's. Maatregelen ter reductie van risico's zijn niet noodzakelijk.
- De uit te voeren deel-IBC-maatregel resulteert in een situatie waarbij na herinrichting voor het gehele geval geldt dat er geen actuele risico's zijn.

Met betrekking tot het realiseren van de IBC-doelstelling merken wij het volgende op.

- Ontgraving van **verontreinigde grond met bodemvreemd materiaal** zal plaatsvinden omwille van de (her)inrichting dan wel om civieltechnische redenen.
- Voorzover mogelijk wordt ontgraven stortmateriaal hergebruikt binnen de gevalsgrenzen. Het voorgenomen hergebruik van het vrijkomende materiaal in een geluidswal valt echter buiten de regie van de Wbb. Voor de toepassing in het kader van het Bouwstoffenbesluit, dient het materiaal te voldoen aan de eisen die het Bouwstoffenbesluit daaraan stelt. Hiervoor verwijzen wij naar het Bouwstoffenbesluit. Eventueel is een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer noodzakelijk. Indien bij de werkzaamheden blijkt dat het percentage grond beduidend lager is dan op basis van de onderzoeksgegevens mag worden verwacht (< 50%), dient het materiaal als afvalstof te worden beschouwd. In dat geval is het Stortbesluit van toepassing.

- Een deel van het stortmateriaal wordt afgevoerd naar een erkend verwerker.
- Waar nodig wordt een contactlaag aangelegd met een dikte van 0,5 meter (klei).
- Daar waar het stortmateriaal wordt geroerd, zal gedurende vijf jaar een controle plaatsvinden naar eventuele verspreiding van verontreiniging via het grondwater. Op basis van de onderzoeksresultaten is geen verspreiding te verwachten bij gebieden waar de verontreiniging niet wordt geroerd. Deze gebieden zijn niet opgenomen in het monitoringsprogramma.

Inspraak/bezwaar

Bij de procedure die in 1999/2000 is doorlopen zijn enkele reacties en een bezwaarschrift binnengekomen. Onderhavige heroverweging heeft geen invloed op de destijds genomen besluiten en is geen aanleiding om de door ons gegeven toelichting op de reacties en het bezwaarschrift aan te passen.

Onderhavige ontwerpbeschikking heeft vier weken ter inzage gelegen. Naar aanleiding hiervan zijn geen reacties binnengekomen.

6 BESLUIT

Hiervoor hebben wij geconstateerd dat sprake is van een voorstel tot deelsanering, waarbij de doelstelling van het saneringsplan *niet* is gericht op het herstel van de functionele eigenschappen die de bodem heeft voor mens, plant of dier. De locatiespecifieke omstandigheden staan het toe af te wijken van deze doelstelling. De voorgestelde variant, namelijk het isoleren, controleren en beheersen van **de bodemverontreiniging met stortmateriaal** (binnen de werkgrenzen), is in deze omstandigheden een aanvaardbare eindoplossing.

Wij menen dat met de maatregelen als voorgesteld in het saneringsplan deze doelstelling op (milieuhygiënisch) verantwoorde wijze wordt gerealiseerd. Het saneringsplan keuren wij hierbij dan ook goed (artikel 39 en 40). Gezien het heterogene karakter van de bodem bij stortlocaties en de mogelijke discussie over de classificatie "BODEM" stellen wij ten aanzien van de omgang en het hergebruik van het materiaal de volgende aanvullende voorwaarden:

- in het kader van het voorgenomen hergebruik van ontgraven materiaal dient een keuringsprocedure te worden gehanteerd. Deze keuringsprocedure dient rekening te houden met de verschillende wet- en regelgeving (Wet bodembescherming, Bouwstoffenbesluit en het Stortbesluit).

Deze procedure, waarin o.a. een stap moet zijn opgenomen die voor een partij aantoonbaar is sprake is van BODEM of AFVAL, dient ter goedkeuring te worden overgelegd.

Eventueel aanvullende eisen die worden gesteld door de vergunningverlenende instanties, dienen in acht te worden genomen.

In verband met steekproefsgewijze controles dient de start van de sanering minimaal twee weken voor aanvang te worden gemeld bij de onderafdeling Bodemsanering van de provinciale dienst Milieu en Water, tel. (026) 359 99 81 of 359 99 89. Tevens dient bij sanering door middel van ontgraving het bereiken van de einddiepte van de ontgraving te worden gemeld bij de genoemde onderafdeling.

Het saneringsplan dient uitgevoerd te worden conform de bij het plan gevoegde tijdsplanning. Mocht niet uiterlijk twaalf maanden na goedkeuring van het plan met de feitelijke uitvoering van de sanering worden begonnen, dan wordt gehandeld in strijd met de - goedgekeurde - tijdsplanning. De provincie heeft de mogelijkheid om genoemde termijn op verzoek eenmalig met twaalf maanden te verlengen.

Doen zich bij de uitvoering van het saneringsplan feiten of omstandigheden voor op grond waarvan (mogelijkwijze) afgeweken zal worden van het plan, dan dient dit ons in een zo vroeg mogelijk stadium - schriftelijk - gemeld te worden. Als deze situatie zich voordoet, dan zullen wij bezien of en in hoeverre het plan aanvulling behoeft.

Het evaluatierapport moet binnen drie maanden na afronding van de sanering ter goedkeuring worden gezonden aan de onderafdeling Bodembeheer van onze dienst Milieu en Water.

Aangezien het hier gaat om een heroverweging van een beschikking d.d. 12 januari 2000 wordt dit besluit terstond van kracht verklaard.

Wij hebben de gemeente Overbetuwe en de Inspectie Milieuhygiëne Oost in kennis gesteld van het besluit.

7 MOGELIJKHEID VAN BEZWAAR EN VOORLOPIGE VOORZIENING

Belanghebbenden kunnen tegen dit besluit bezwaar maken. Dit moet gebeuren binnen zes weken na toezenden van dit besluit (volgens stempel). Dit bezwaarschrift moet gericht worden aan provincie Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. In het bezwaarschrift moet in ieder geval staan:

- naam en adres van degene die bezwaar maakt;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen bezwaar gemaakt wordt;
- waarom bezwaar gemaakt wordt.

Nadat een bezwaarschrift is ingediend, kan verzocht worden om een zogenaamde voorlopige voorziening bij de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage. Een afschrift van het bezwaarschrift moet worden meegestuurd. Voor dit verzoek moeten griffierechten betaald worden.

Over de hoogte en de wijze van betaling van dit griffierecht kan informatie verkregen worden bij de Raad van State, tel. (070) 362 48 71.

8 MOGELIJKE HERZIENING

De beschikking wordt genomen op basis van de door de melder overgelegde gegevens. Bij bestudering van het saneringsplan met de daarop betrekking hebbende gegevens is bij ons geen twijfel gerezen over de juistheid en/of volledigheid van de overgelegde gegevens. Mocht in een later stadium blijken dat de gegevens niet juist en/of niet volledig zijn, dan behouden wij ons het recht voor een nieuwe beschikking te nemen. Wij achten ons niet aansprakelijk voor de schade die hieruit kan voortvloeien.

Gedeputeerde Staten van Gelderland

H 121.10

Commissaris
van de Koningin

wmd. griffier